

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 23. decembra 2024. godine
Br. Ref.: RK 2593/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI258/23

Podnosioci zahteva

Shaban Hoti, Bedrije Hoti, Mirlindë Kelmendi, Mendim Hoti i Endrit Hoti

**Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Republike Kosovo Rev.br.167/2023, od
07. juna 2023. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Bajram Ljatifi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija
Enver Peci, sudija i
Jeton Bytyqi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev su podneli Shaban Hoti, Bedrije Hoti, Mirlindë Kelmendi, Mendim Hoti i Endrit Hoti (u daljem tekstu: podnosioci zahteva), koje zastupa Visar Morina.

Osporena odluka

2. Podnosioci zahteva osporavaju ustavnost presude [Rev.br. 167/2023] od 7. jula 2023. godine Vrhovnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu Vrhovni sud), u vezi sa presudom [Ca.br.587/2022] od 27. februara 2023. godine Apelacionog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Apelacioni sud).
3. Podnosioci zahteva su osporenu odluku primili 02. avgusta 2023. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti gore pomenute presude Vrhovnog suda, kojom se tvrdi da su povređena osnovna prava i slobode podnosilaca zahteva zagarantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

5. Zahtev se zasniva na stavu 4., člana 21. [Opšta načela], i stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene] Ustava, na članovima 22. (Procesuiranje podnesaka) i 47. (Individualni zahtevi) Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i u pravilu 25. (Podnošenje zahteva i odgovora) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 24. novembra 2023. godine, podnosioci zahteva su podneli zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud). Istog dana, zastupnik podnosilaca zahteva dostavio je Sudu ovlašćenje za zastupanje.
7. Dana 7. decembra 2023. godine, Sud je obavestio zastupnika podnosilaca zahteva o registraciji zahteva. Istog dana kopija zahteva je poslata Vrhovnom sudu.
8. Istog dana, Sud je obavestio i Osnovni sud u Peći (u daljem tekstu: Osnovni sud) o registraciji slučaja i zatražio da Sudu dostavi povratnicu koja dokazuje kada su podnosioci zahteva primili osporenu odluku.
9. Dana 8. decembra 2023. godine, predsednica suda je imenovala sudiju Selvete Gërxhaliu-Krasniqi za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Radomir Laban (predsedavajući), Remzije Istrefi-Peci i Enver Peci (članovi).
10. Dana 4. januara 2024. godine, Osnovni sud je dostavio Sudu traženi dokument.
11. Dana 26. novembra 2024. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno je iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

12. Iz spisa predmeta proizilazi da je 2. novembra 2013. godine K.M. izazvao saobraćajnu nesreću u kojoj su poginuli I.M. i M.H., članovi porodice podnosioca zahteva, i povređeno je nekoliko drugih ljudi.
13. Dana 29. aprila 2015. godine, Osnovni sud je presudom [P.br.985/13] proglasio krivim za izvršenje krivičnog dela „Ugrožavanje javnog saobraćaja“ iz stava 9., člana 378. Krivičnog zakonika Republike Kosovo (u daljem tekstu: KZRK) osuđujući ga na jednu godinu zatvora.
14. Dana 21. marta 2019. godine, podnosioci zahteva podneli su Osnovnom sudu tužbu za naknadu materijalne i nematerijalne štete, u ukupnom iznosu od 46.500 evra, protiv Osiguravajuće kompanije „Sigma“ sa sedištem u Prištini, kompanije u kojoj je K.M. kao izazvač saobraćajne nesreće, bio osiguran.
15. Neutvrđenog dana, zastupnik Osiguravajuće kompanije „Sigma“ je tokom glavnog pretresa u Osnovnom sudu, istakao da se tužba podnosioca zahteva treba odbiti jer je zastarela, uz navod da se saobraćajna nesreća dogodila 02. novembra 2013. godine, dok je tužba podneta nakon 5 godina, tačnije 21. marta 2019. godine.
16. Dana 24. oktobra 2019. godine, Osnovni sud je presudom [C.br.320/19] odlučio sledeće: (i) delimično je usvojio tužbeni zahtev podnosioca zahteva; (ii) obavezuje se Osiguravajuća kompanija „Sigma“ da isplati naknadu štete, odnosno duševne boli, da im plati satisfakciju u iznosu kako sledi: Shaban Hoti donija naknadu u iznosu od 8.000 evra; Bedrije Hoti u iznosu od 8.000 evra, kao i Mendim i Endrit Hoti, od kojih svako ima pravo na odštetu od 6.000 evra; (iii) obavezuje se Osiguravajuća kompanija „Sigma“ da plati troškove postupka; (iv) tužba podnosioca zahteva za naknadu materijalne štete, odnosno troškova sahrane, je odbijena; (v) tužba podnositeljke zahteva Merlindë Klemendi, koja je tražila naknadu za duševnu bol, se odbija.
17. Neutvrđenog dana, Osiguravajuća kompanija „Sigma“ je podnela žalbu Apelacionom sudu protiv gore navedene presude Osnovnog suda, tvrdeći da poslednje pomenuti nije pravilno sproveo zakonske odredbe, imajući u vidu da je u konkretnom slučaju tužbeni zahtev zastareo i da su se podnosioci zahteva u toku krivičnog postupka izjasnili da se odriču naknade štete.
18. Dana 27. februara 2023. godine, Apelacioni sud je presudom [CA.br.587/2020] usvojio tužbeni zahtev koji je podnela Osiguravajuća kompanija „Sigma“ i odbio je kao neosnovan zahtev podnosioca zahteva za naknadu štete.
19. Apelacioni sud je, u obrazloženju svoje presude, naglasio da podnosioci zahteva nisu dokazali da su u roku od 3 meseca, od dana kada je krivična presuda protiv K.M. postala pravosnažna, podneli tužbu nadležnom sudu, kao što je predviđeno članom 362. (Rokovi zastarelosti kod ugovora o osiguranju) i stavom 2., člana 371. (Odbacivanje tužbe zbog nenadležnosti) Zakona L 04/L-077 o obligacionim odnosima (u daljem tekstu: ZOO). Apelacioni sud je smatrao da je Osiguravajuća kompanija „Sigma“ dokazala da podnosioci zahteva „u rokovima propisanim članom 362., u vezi sa članom 371. ZOO-a nisu preduzeli radnje sa pravnim dejstvom za prekid zastarelosti“. Dalje, Apelacioni sud ističe da je „od 25.05.2015. godine, kada je krivična presuda postala pravosnažna, do 21.03.2019. godine, kada su tužioci podneli tužbu prvostepenom sudu, prošlo više od 3 meseca, dok je od 02.11. 2013. godine, kada tužioci tvrde da im je šteta pričinjena, prošlo više od 3,

odnosno više od 5 godina, zakonski rok propisan članom 362. ZOO-a, u kome su tužiocima mogli da traže ostvarivanje svog prava putem sudske zaštite, u parničnom postupku.“

20. Dana 31. marta 2023. godine, podnosioci zahteva su podneli reviziju Vrhovnom sudu protiv gore navedene presude Apelacionog suda, navodeći da je došlo do povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava. Podnosioci zahteva su konkretno pred Vrhovnim sudom naveli da je drugostepena presuda neobrazložena.
21. Dana 7. juna 2023. godine, Vrhovni sud je presudom [Rev.br.167/2023], odbio kao neosnovanu reviziju podnosilaca zahteva i potvrdio je presudu Apelacionog suda, smatrajući isti pravičnom i zakonitom. Apelacioni sud je u svojoj presudi, između ostalog, smatrao da je Apelacioni sud dao dovoljno razloga i da je pravično sproveo zakonske odredbe kada je odbio tužbeni zahtev podnosilaca zahteva.

Navodi podnosilaca zahteva

22. Podnosioci zahteva navode da su, kroz osporene odluke, njima povređena prava zagarantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) EKLJP-a.
23. Podnosioci zahteva prvo navode da Vrhovni sud, odbijajući reviziju podnosilaca zahteva, nije dao dovoljno obrazloženja u vezi sa pitanjem apsolutnog i relativnog zastarevanja, dodajući da isti nije tretirao njihov navod u vezi sa primenom člana 358. (Potraživanje naknade štete prouzrokovane krivičnim delom) ZOO-a u konkretnom slučaju.
24. Prema mišljenju podnosilaca zahteva, ZOO je kategorizovao pitanje zahteva za naknadu štete u dva odvojena člana, odnosno član 357. (Potraživanje naknade štete) i član 358 (Potraživanje naknade štete prouzrokovane krivičnim delom). Podnosioci zahteva navode da je Vrhovni sud u konkretnom slučaju pogrešno primenio odredbe člana 357. ZOO-a u vezi sa zastarelošću, prema njihovom mišljenju, u konkretnom slučaju, treba primeniti član 358. ZOO-a, dodajući da „*kada je šteta pričinjena krivičnim delom i za krivično gonjenje je propisan duži rok zastarelosti, zahtev za naknadu štete protiv odgovornog lica zastareva kada prođe rok predviđen za zastarevanje krivičnog gonjenja i da se u ovom slučaju sprovodi član 358. ZOO-a.*“
25. Suštinski navod podnosilaca zahteva je nedostatak obrazloženja pobijane odluke, ističući da ista „*ne sadrži nikakvo obrazloženje zbog čega se Sud poziva na član 357. ZOO-a u zahtevu za naknadu štete u slučajevima kada je izazivanje štete posledica krivičnog dela potvrđenog pravnosnažnom presudom i da je ovom radnjom povređena suština prava podnosilaca zahteva na obrazloženu sudsku odluku [...] kada je šteta prouzrokovana krivičnim delom i za krivično gonjenje je propisan duži rok zastarelosti, zahtev za naknadu štete protiv odgovornog lica zastareva kada istekne rok određen za zastarelost krivičnog gonjenja i da se u ovom slučaju primenjuje član 358. ZOO-a*“.
26. Prema mišljenju podnosilaca zahteva, član 358. ZOO-a se primenjuje kada (i) postoji sudska odluka „*kojom se potvrđuje da je počinjeno krivično delo*“; (ii) je izazivanje štete posledica krivičnog dela i (iii) rok za podnošenje zahteva za naknadu štete nije prošao rok zastarelosti krivičnog gonjenja. Prema njihovim rečima, u konkretnom slučaju svi ovi kriterijumi su ispunjeni.

27. U prilog svojih navoda o obrazloženoj sudskoj odluci, podnosioci zahteva se pozivaju na jedan broj predmeta ESLJP-a, odnosno, *Van De Hurk protiv Holandije*, zahtev [16034/90](#), *Buzesku protiv Rumunije*, zahtev [br.61302/00](#) presuda od 24. maja 2005. godine, *Pronina protiv Ukrajine*, zahtev [br. 63566/00](#), presuda od 18. jula 2006. godine, *Hadjianstassiou protiv Grčke*, presuda od 16. decembra 1992. godine, kao na praksu Suda, odnosno slučajeve KI87/18, podnosilac zahteva [IF Skadeforsking](#), presuda od 27. februara 2019. godine.
28. Dalje, podnosioci zahteva pred Sudom dodaju da neuspelost Vrhovnog suda da pruži dovoljno obrazloženja ugrožava princip pravne sigurnosti i „*onemogućava poštovanje dosadašnje sudske prakse u sličnim predmetima.*“
29. Podnosioci zahteva u prilog navodu o povredi principa pravne sigurnosti ističu da su Vrhovni sud i sudovi nižih instanci u sličnim predmetima doneli različite odluke. Podnosioci zahteva su u prilog ovom navodu podneli Sudu 3 (tri) odluke redovnih sudova, odnosno dve odluke Osnovnog suda i jednu Apelacionog suda.
30. Podnosioci zahteva tvrde da Vrhovni sud u konkretnom slučaju nije poštovao sudsku praksu Ustavnog suda, odnosno standard koji je ovaj poslednje pomenuti uspostavio u pogledu obrazloženja sudskih odluka. Podnosioci zahteva su se pozvali na više slučajeve Ustavnog suda, KI55/09, podnosilac zahteva [NTSH Meteorit](#), presuda od 6. aprila 2011. godine; KI135/14 podnosilac zahteva [IKK Classic](#), presuda od 10. novembra 2015. godine; KI97/16, podnosilac zahteva [IKK Classic](#), presuda od 04. decembra 2017. godine; KI 138/15 podnosilac zahteva [„Sharr Beteiligungs GMBH“ D.O.O.](#), presuda od 04. septembra 2017. godine.
31. Na kraju, podnosilac zahteva od Suda traži da poništi osporenu odluku, kao rezultat povrede člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

USTAV REPUBLIKE KOSOVO

Član 31.

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

“1. Svakome se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih nadležnosti.

2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.”

[...]

Evropska konvencija o ljudskim pravima

Član 6.

(Pravo na pravično suđenje)

„1. Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama, ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona. Presuda se mora izreći javno, ali se štampa i javnost mogu isključiti s celog ili s dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne bezbednosti u demokratskom društvu, kada to zahtevaju interesi maloletnika ili zaštita privatnog života stranaka, ili u meri koja je, po mišljenju suda, neophodno potrebna u posebnim okolnostima kada bi javnost mogla da naškodi interesima pravde.”

[...]

ZAKON br. 04/L-077 O OBLIGACIONIM ODNOSIMA

Član 357.

Potraživanje naknadu štete

- „1. Potraživanje naknade prouzrokovane štete zastareva za tri (3) godine od kad je oštećenik doznao za štetu i za lice koje je štetu učinilo.
2. U svakom slučaju ovo potraživanje zastareva za pet (5) godina od kad je šteta nastala.
3. Potraživanje naknade štete nastale povredom ugovorne obaveze zastareva za vreme određeno za zastarelost te obaveze.
4. Potraživanja štete nastale zbog seksualnog zlostavljanja maloletnika, zastarevaju petnaest (15) godina od trenutka kada je maloletnik stupio u punoletstvo.”

Član 358.

Potraživanje naknade štete prouzrokovane krivičnim delom

- „1. Kad je šteta prouzrokovana krivičnim delom, a za krivično gonjenje je predviđen duži rok zastarelosti, zahtev za naknadu štete prema odgovornom licu zastareva kad istekne vreme određeno za zastarelost krivičnog gonjenja.
2. Prekid zastarevanja krivičnog gonjenja povlači za sobom i prekid zastarevanja zahteva za naknadu štete.
3. Isto važi i za zastoje zastarevanja.”

Član 362.

Rokovi zastarelosti kod ugovora o osiguranju

- „1. Potraživanja ugovarača osiguranja, odnosno trećeg lica iz ugovora o osiguranju života zastarevaju za pet, a iz ostalih ugovora o osiguranju - za tri (3) godine, računajući od prvog dana posle protoka kalendarske godine u kojoj je potraživanje nastalo.
2. Ako zainteresovano lice dokaže da do dana određenog u prethodnom stavu nije znalo da se osigurani slučaj dogodio, zastarevanje počinje od dana kad je za to saznalo, s tim da u svakom slučaju potraživanje zastareva kod osiguranja života za deset, a kod ostalih za pet (5) godina od dana određenog u prethodnom stavu.
3. Potraživanja osiguravača iz ugovora o osiguranju zastarevaju za tri (3) godine.

4. Kad u slučaju osiguranja od odgovornosti trećeg, oštećeno lice zahteva naknadu od osiguranika, ili je dobije od njega, zastarevanje osiguranikovog zahteva prema osiguravaču počinje od dana kada je oštećeno lice tražilo sudskim putem naknadu od osiguranika, odnosno kad ga je osiguranik obeštetio. 5. Neposredan zahtev trećeg oštećenog lica prema osiguravaču zastareva za isto vreme za koje zastareva njegov zahtev prema osiguraniku odgovornom za štetu. 6. Zastarevanje potraživanja koje pripada osiguravaču prema trećem licu odgovornom za nastupanje osiguranog slučaja počinje teći kad i zastarevanje potraživanja osiguranika prema tom licu i navršava se u istom roku.”

Član 371. Odbacivanje tužbe zbog nenadležnosti

„1. Ako je tužba protiv dužnika odbačena zbog nenadležnosti suda ili kog drugog uzroka koji se ne tiče suštine stvari, pa poverilac podnese ponovo tužbu u roku od tri (3) meseca od dana pravosnažnosti odluke o odbacivanju tužbe, smatra se da je zastarevanje prekinuto prvom tužbom.

2. Isto vredi i za pozivanje u zaštitu, i za isticanje kompenzacije potraživanja u sporu, kao i u slučaju kad je sud ili drugi organ uputio dužniku da svoje prijavljeno potraživanje ostvaruje u parničnom postupku.”

Ocena prihvatljivosti zahteva

32. Sud prvo razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio kriterijume prihvatljivosti, propisane Ustavom i dalje definisane Zakonom i Poslovníkom o radu.

33. S tim u vezi, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

„1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnijele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

34. Sud se takođe poziva na član 47. [Individualni zahteva], član 48. [Tačnost podnesaka] i član 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 47 . [Individualni zahtevi]

„1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.“

Član 48. [Tačnost podneska]

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.“

Član 49.
[Rokovi]

Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta. Ukoliko se zahtev tiče nekog zakona, onda rok počinje da teče od dana stupanja na snagu istog

35. Iz gore navedenog Sud zaključuje da podnosioci zahteva: (i) su ovlašćena strana; (ii) osporavaju akt javnog organa, odnosno presudu Vrhovnog suda [Rev.br. 167/2023]; (iii) su naveli prava i slobode za koje tvrde da su povređena; (iv) su iscrpili sva pravna sredstva propisana zakonom; i (v) su podneli zahtev u zakonskom roku.

36. Pored toga, Sud razmatra da li su podnosioci zahteva ispunili kriterijume prihvatljivosti koji su propisani pravilom 34. [Kriterijumi prihvatljivosti] Poslovnika o radu. Stav 2., pravila 34. Poslovnika o radu propisuje kriterijume na osnovu kojih Sud može razmatrati zahtev, uključujući kriterijum da zahtev nije očigledno neosnovan. Konkretno, tačkom d) stava 1. i stavom 2. pravila 34. Poslovnika o radu propisano je da:

„(1) Sud može smatrati zahtev prihvatljivim:

[...]

(d) Ako zahtev tacno razjašnjava i adekvatno iznosi činjenice i navode o povredi ustavnih prava ili odredbi.

[...]

(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim ako je zahtev očigledno neosnovan kada podnosilac/teljka zahteva nije dovoljno dokazao/la i potkrepio/la svoju tvrdnju.

37. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovan“ u celini ili samo u odnosu na neki konkretan navod koji zahtev može da sadrži. U tom smislu, bilo bi tačnije kada bi se o istima govorilo kao o „očigledno neosnovanim navodima“. Ovi poslednje pomenuti se na osnovu sudske prakse ESLJP-a mogu svrstati u četiri posebne grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi „četrtoog stepena“; (ii) navodi koje karakteriše „jasno iii očigledno odsustvo povrede“; (iii) „nepotkrepljeni iii neobrazloženi“ navodi, i na kraju, (iv) „konfuzni iii nejasni“ navodi. Ovaj koncept neprihvatljivosti na osnovu zahteva koji je ocenjen kao „očigledno neosnovan“, i specifičnosti četiri gore navedene kategorije navoda, koji su kvalifikovani kao „očigledno neosnovani“ razvijene kroz sudsku praksu ESLJP-a, Sud je usvojio i u svojoj sudskoj praksi, uključujući, ali ne ograničavajući se na slučajeve [KI40/20](#), podnosilac zahteva *Sadik Gashi*, rešenje o neprihvatljivosti, od 20. januara 2021. godine; [KI163/18](#), podnosilac zahteva *Kujtim Lleshi*, rešenje o neprihvatljivosti, 24.06.2020. godine; [KI21/21](#), podnosilac zahteva *Asllan Meka*, rešenje o neprihvatljivosti, od 28. aprila 2021. godine, [KI107/21](#), podnosilac zahteva *Ramiz Hoti*, rešenje o neprihvatljivosti, od 21. oktobra 2021. godine).

38. U kontekstu ocene prihvatljivosti zahteva, odnosno u oceni da li je zahtev očigledno neosnovan po ustavnim osnovama, Sud će prvo podsetiti na suštinu slučaja kao i na relevantne tvrdnje podnosioca zahteva, u čiju ocenu će Sud primeniti standarde sudske

prakse ESLJP-a, u skladu sa kojima je, na osnovu člana 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zajemčene Ustavom. ž

39. U ovom aspektu, Sud podseća da se okolnosti konkretnog slučaja odnose na tužbeni zahtev podnosioca zahteva za naknadu materijalne i nematerijalne štete, u ukupnom iznosu od 46.500 evra u Osnovnom sudu, protiv Osiguravajuće kompanije „Sigma“, kompanija u kojoj je bio osiguran K.M kao izazivač saobraćajne nesreće u kojoj su živote izgubili članovi porodice podnosioca zahteva. Podnosioci zahteva su podneli zahtev za naknadu štete 21. marta 2019. godine. Osnovni sud je 24. oktobra 2019. godine delimično usvojio tužbeni zahtev podnosioca zahteva i obavezao je Osiguravajuću kompaniju „Sigma“ da im isplati naknadu štete u visini kako sledi, Shaban Hoti se nadonađuje u iznosu od 8.000 evra; Bedrije Hoti u iznosu od 8.000 evra, kao i Mendim i Endrit Hoti, svakome pripada naknada od po 6.000 evra. Protiv prvostepene odluke, Osiguravajuća kompanija „Sigma“ je podnela žalbu Apelacionom sudu tvrdeći, između ostalog, da je u konkretnom slučaju, na osnovu člana 357. ZOO-a, nastupila zastarelost. Apelacioni sud usvaja žalbu Osiguravajuće kompanije „Sigma“, a odbio je kao neosnovanu žalbu podnosioca zahteva, uz obrazloženje da je zastarela. Vrhovni sud je, nakon revizije koju su podneli podnosioci zahteva, u potpunosti usvojio presudu Apelacionog suda.
40. Podnosioci zahteva osporavaju gore navedene konstatacije Vrhovnog suda, tvrdeći da su im osporenim presudom povređena prava zaštićena članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] u odnosu na član 6. (Pravo na pravično suđenje) EKLJP-a.
41. U osnovi, Sud primećuje da se srž njihovih navoda pred Sudom odnosi na: (i) navod o odsustvu obrazložene sudske odluke, kao rezultat pogrešnog sprovođenja zakona; i (ii) navod o povredi principa pravne sigurnosti kao rezultat protivrečnih odluka.

I. Navodi u vezi neobrazloženosti sudske odluke

42. U pogledu njihovog navoda o odsustvu obrazložene sudske odluke, koji podnosioci zahteva povezuju i sa pogrešnim sprovođenjem zakona, Sud će prvo izneti opšta načela u vezi sa obrazloženom sudskom odlukom, a zatim će se ista primenjivati u okolnostima konkretnog slučaja.
(i) Opšta načela u vezi sa pravom na obrazloženu odluku
43. Garancije sadržane u članu 6., stavu 1. EKLJP-a takođe uključuju obavezu sudova da dostave dovoljno obrazloženja za svoje odluke (vidi slučaj ESLJP-a, H. protiv Belgije, br. 8950/80, presuda od 30. novembra 1987. godine, stav 53. i slučaj Suda [KI143/22](#), podnosilac zahteva Hidroenergji d.o.o., presuda od 15. decembra 2022. godine, stav 113). Obrazložena sudska odluka pokazuje stranama da je njihov slučaj zaista razmotren.
44. Uprkos činjenici da domaći sud ima određenu slobodu ocenjivanja u pogledu izbora argumenata i donošenja odluke o prihvatljivosti dokaza, dužan je da opravda svoje postupke obrazlažući sve svoje odluke (vidi slučajeve ESLJP-a u predmetu *Suominen protiv Finske*, br. 37801/97, presuda od 24. jula 2003. godine, stav 36., *Carmel Saliba protiv Malte* br. 24221/13, presuda od 24. aprila 2017. godine, stav 73; i slučaj Suda [KI143/22](#), podnosilac zahteva *Hidroenergji d.o.o.*, citiran gore, stav 114).
45. Niži sud ili državni organ, s druge strane, moraju dati takve razloge i obrazloženja koja će omogućiti stranama da efektivno iskoriste svako postojeće pravo na žalbu (vidi slučaj

- ESLJP-a *Hirvisaari protiv Finske*, [br. 49684/99](#), presuda od 25. decembra 2001. godine, stav 30 i slučaj Suda [KI143/22](#), podnosilac zahteva *Hidroenergji d.o.o.*, citiran gore, stav 115).
46. Član 6., stav 1. EKLJP-a obavezuje sudove da daju razlogobrazloženja za svoje odluke, ali to ne znači da je za svaki argument potreban detaljan odgovor (vidi slučajeve ESLJP-a, *Van de Hurk protiv Holandije*, [br.16034/90](#), presuda od 19. aprila 1994. godine, stav 61; *Garcia Ruiz protiv Španije*, [br. 30544/96](#), presuda od 29. januara 1999. godine, stav 26; *Perez protiv Francuske*, br. 47287/99, presuda od 12. februara 2004. godine, stav 81; i slučaj Suda [KI143/22](#), podnosilac zahteva *Hidroenergji d.o.o.*, citiran gore, stav 116).
47. Da li je sud dužan da obrazloži zavisi od prirode odluke koju je doneo sud, a o tome se može odlučiti samo u svetlu okolnosti slučaja o kojem je reč: potrebno je uzeti u obzir, između ostalog, različite vrste podnesaka koje strana može podneti sudu, kao i razlike koje postoje između pravnih sistema zemalja u vezi sa zakonskim odredbama, običajnim pravilima, pravnim stavovima i iznošenjem i sastavljanjem presuda (vidi slučajeve ESLJP-a *Ruiz Torija protiv Španije*, [br. 18390/91](#), presuda od 9. decembra 1994. godine, stav 29; i slučaj Suda [KI143/22](#), podnosilac zahteva *Hidroenergji d.o.o.*, citiran gore, stav 117).
48. Međutim, ako je podnesak strane odlučujući za ishod postupka, potrebno je da se na njega odgovori konkretno i bez odlaganja (vidi slučajeve ESLJP-a, *Ruiz Torija protiv Španije*, citiran gore, stav 30; *Hiro Balani protiv Španije*, gore citiran, stav 28; i slučaj Suda [KI143/22](#), podnosilac zahteva *Hidroenergji d.o.o.*, citiran gore, stav 118).
49. Dakle, sudovi su dužni da:
1. razmotre glavne argumente strana (vidi slučajeve ESLJP-a, *Buzesku protiv Rumunije*, br. [61302/00](#), presuda od 24. avgusta 2005. godine, stav 67; *Donadze protiv Gruzije*, [br. 74644/01](#), presuda od 7. juna 2006. godine, stav 35); i
 2. da sa velikom rigoroznošću i posebnom pažnjom razmotre zahteve koji se odnose na prava i slobode zagarantovane Ustavom, EKLJP-om i njenim protokolima (vidi slučajeve ESLJP-a: *Fabris protiv Francuske*, [16574/08](#), presuda od 7. februara 2013. godine, stav 72; *Wagner i JMWL protiv Luksemburga*, [br. 76240/01](#), presuda od 28. juna 2007. godine, stav 96).
50. Član 6., stav 1., ne zahteva od Vrhovnog suda da daje detaljnije obrazloženje kada jednostavno sprovodi određenu zakonsku odredbu u vezi sa pravnom osnovom za odbijanje žalbe jer ta žalba nema izgleda za uspeh (vidi slučajeve ESLJP-a, *Burg i ostali protiv Francuske*, br. [34763/02](#), odluka od 28. januara 2003. godine; *Gorou protiv Grčke* (br. 2), [br. 12686/03](#), odluka od 20. marta 2009. godine, stav 41; i slučaj Suda [KI143/22](#), podnosilac zahteva *Hidroenergji d.o.o.*, citiran gore, stav 120).
51. Slično, u slučaju u kojem je reč o zahtevu da se dozvoli podnošenje žalbe, što je preduslov za postupak višeg suda, kao i za moguću odluku, član 6., stav 1. se ne može tumačiti u smislu da se naloži detaljno obrazloženje odluke o odbijanju zahteva za podnošenje žalbe (vidi predmete ESLJP-a, *Kukonen protiv Finske* (br. 2), [br. 47628/06](#), presuda od 13. aprila 2009. godine, stav 24; *Bufferne protiv Francuske*, br. [54367/00](#), odluka od 26. februara 2002. godine; i slučaj Suda [KI143/22](#), podnosilac zahteva *Hidroenergji d.o.o.*, gore citiran, stav 121).

52. Pored toga, kada odbija žalbu, Apelacioni sud može, u principu, jednostavno prihvatiti obrazloženje odluke nižeg suda (vidi slučaj ESLJP-a, *Garsija Ruiz protiv Španije*, gore citiran, stav 26; vidi, suprotno ovome, *Tatishvili protiv Rusije*, br. [1509/02](#), presuda od 9. jula 2007. godine, stav 62). Međutim, koncept pravičnog procesa podrazumeva da se domaći sud koji je dao usko objašnjenje za svoje odluke, bilo ponavljanjem obrazloženja koje je prethodno dao niži sud ili na drugi način, u stvari bavio važnim pitanjima unutar svoje jurisdikcije, što znači da je nije jednostavno i bez dodatnih napora prihvatio zaključke nižeg suda (vidi slučaj ESLJP-a, *Helle protiv Finske*, br. [157/1996/776/977](#)), presuda od 19. decembra 1997. godine, stav 60 i slučaj Suda [KI143/22](#), podnosilac zahteva *Hidroenergji d.o.o.*, gore citiran, stav 122). Ovaj zahtev je utoliko važniji ako strana u sporu nije imala mogućnost da usmeno iznese svoje argumente u postupku pred domaćim sudom.
53. Međutim, apelacioni sudovi (u drugom stepenu) koji imaju jurisdikciju da odbiju neosnovane žalbe i da rešavaju činjenična i pravna pitanja u parničnom postupku, dužni su da obrazlože zašto su odbili da odluče po žalbi (vidi slučaj ESLJP-a, *Hansen protiv Norveške*, br. 15319/09, presuda od 2. januara 2015. godine, stavovi 77–83; i slučaj Suda [KI143/22](#), podnosilac zahteva *Hidroenergji d.o.o.*, gore citiran, stav 123).

(ii) Sprovođenje opštih načela na okolnosti konkretnog slučaja

54. Prvo, Sud još jednom podseća na navode podnosioca zahteva koje se odnose na nedostatak obrazloženja sudske odluke, gde, između ostalog, ističu da Vrhovni sud, u slučaju odbijanja revizije podnosioca zahteva, nije dao dovoljno obrazloženja u vezi sa pitanjem apsolutne i relativne zastarelosti, dodajući da isti nije tretirao njihove navode „da je u konkretnom slučaju primenljiv član 358. (Potraživanje naknade štete prouzrokovane krivičnim delom) ZOO-a.
55. Prema njihovom mišljenju, ZOO je kategorizovao pitanje zahteva za naknadu štete u dva odvojena člana, odnosno član 357. (Potraživanje naknade štete) i član 358. (Potraživanje naknade štete prouzrokovane krivičnim delom). Podnosioci zahteva navode da je Vrhovni sud u konkretnom slučaju pogrešno primenio odredbe člana 357. ZOO-a u vezi sa zastarelošću, pa prema njihovom mišljenju, u konkretnom slučaju, treba primeniti član 358. ZOO-a, dodajući da „kada je šteta prouzrokovana krivičnim delom i za krivično gonjenje je propisan duži rok zastarelosti, zahtev za naknadu štete protiv odgovornog lica zastareva kada istekne vreme propisano za zastarelost krivičnog gonjenja i da se u ovom slučaju primenjuje član 358. ZOO-a.“
56. Dalje, Sud podseća da je Osnovni sud svojom presudom [C.br.320/19] delimično usvojio tužbeni zahtev podnosioca zahteva. U vezi prigovora Osiguravajuće kompanije „Sigma“ da tužbu treba odbiti zbog zastarelosti, Osnovni sud je obrazložio da takav tužbeni navod nije održiv iz razloga što, uzimajući u obzir član 376. ZOO-a, rok zastarevanja tužbe, čiji je predmet naknada nematerijalne štete, je 5 godina, a da rok počinje da teče od dana „kada subjekt ima pravo na tužbu“ i da je u konkretnom slučaju to od momenta kada je presuda [P.br.985/13] od 29. aprila 2015. godine postala pravosnažna, odnosno od 25. maja 2015. godine.
57. Dalje, Sud podseća na obrazloženje presude Apelacionog suda [CA.br.587/2020] kojom je, nakon usvajanja žalbe Osiguravajuće kompanije „Sigma“, odbijen tužbeni zahtev podnosioca zahteva kao neosnovan. Apelacioni sud je u obrazloženju svoje presude dodao da podnosioci zahteva nisu dokazali da su u roku od 3 meseca od kada je „krivična presuda postala pravosnažna, kojom su upućeni u građanski spor, podneli tužbu prvostepenom

sudu, kao zakonski uslov u smislu člana 371.2 ZOO-a, kako bi se smatralo da je zastarelost u ovom slučaju prekinuta početkom krivičnog postupka protiv odgovornog lica u saobraćajnoj nesreći do njegovog okončanja pravosnažnom presudom". Dalje u obrazloženju se dodaje da je od 25. maja 2015. godine, kada je krivična presuda postala pravosnažna, do 21. marta 2019. godine, kada su podnosioci zahteva podneli tužbu za naknadu štete, proteklo više od 3 meseca, dok je od momenta saobraćajne nesreće prošlo više od 5 godina.

58. Štaviše, Vrhovni sud je u obrazloženju svoje presude, nakon što je prihvatio kao pravičnu i zakonitu presudu Apelacionog suda, kao i konstatujući da je ista dovoljno obrazložena, istakao sledeće „*prvostepeni sud je je obrazložio svoju presudu po svim podnetim žalbenim navodima [...] rokovi utvrđeni članom 357., stavovima 1. i 2. Zakona o obligacionim odnosima su prekluzivni rokovi i isti se ne mogu produžavati niti odlagati i da u slučaju isteka roka, tužbeni zahtev zastareva, dok sud prema prigovoru strane ocenjuje da li je zahtev zastareo ili ne*“. Vrhovni sud je, na osnovu sadržaja članova 357. i 358. ZOO-a, istakao da se „*Iz tumačenja ovih odredaba u ovom slučaju primenjuje, zbog činjenice da su tužioci obavešteni o šteti i koja im je pričinjena i o uzroku štete presudom Osnovnog suda u Peći P.br.985/13 od 29.04.2015. godine, koja je postala pravosnažna 25.05.2015. godine, a od poslednjeg dana pravosnažne presude do podnošenja tužbe od strane tužilaca 21.03.2019. godine, je proteklo više od 3 godine, što znači da je tužbeni zahtev tužilaca zastarelo.*“
59. U vezi sa navodom podnosilaca zahteva da su odredbe člana 358. ZOO-a primenjive u konkretnom slučaju, Vrhovni sud ocenjuje da isti nisu održivi jer „*zastarelost naknade štete u vezi sa zastarelošću krivičnog gonjenja do momenta kada nije odlučeno pravosnažnom odlukom u vezi sa krivičnim delom u krivičnom postupku, ali u momentu kada je odlučeno pravosnažnom odlukom, smatra se da je strana ima saznanja o šteti i uzročniku štete i od ovog trenutka zastarelost se ocenjuje po odredbi člana 357. ZOO-a.*“
60. Što se tiče navoda podnosilaca zahteva da je u nekim slučajevima sa sličnim okolnostima Vrhovni sud odlučio drugačije, ovaj poslednji je smatrao da ovi navodi nisu održivi pošto su slučajevi koje su podnosioci zahteva predali Vrhovnom sudu, slučajevi sa različitim okolnostima, odnosno slučajevi u kojima krivični postupak još nije okončan.
61. Kao posledica svega gore navedenog, Sud smatra da su redovni sudovi dali ubedljive i dovoljne razloge za odbijanje žalbe podnosilaca zahteva na osnovu svih njihovih gore navedenih argumenata.
62. U vezi sa navodom podnosilaca zahteva da je u ovom konkretnom slučaju Vrhovni sud trebalo da primeni odredbe člana 358. ZOO-a, Sud ponavlja da je tumačenje i primena zakona u punoj nadležnosti Vrhovnog suda.
63. S tim u vezi, Sud je, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, kao i načela supsidijarnosti i doktrine četvrtog stepena, stalno naglašavao razliku između „ustavnosti“ i „zakonitosti“, ističući da je nije njegova dužnost da se bavi činjeničnim greškama ili pogrešnim tumačenjem i pogrešnom primenom zakona za koje se navodi da ih je načinio redovni sud, osim i u meri u kojoj su takve greške mogle povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom i/ili EKLJP-om (vidi slučajeve Suda [KI128/18](#), podnosilac zahteva *Međunarodni aerodrom Limak A.D. „Adem Jashari“*, rešenje o neprihvatljivosti od 27. maja 2019. godine, stav 55; i [KI110/19](#), podnosilac zahteva Fisnik Baftijari, rešenje o neprihvatljivosti od 8. oktobra 2019. godine, stav 40).

64. Sud, međutim, ističe da prema sudskoj praksi ESLJP-a, koju je Sud usvojio, iako je uloga Suda ograničena u smislu ocenjivanja tumačenja zakona, on mora da obezbedi i preduzme mere kada primeti da je jedan sud primenio zakon na očigledno pogrešan način u konkretnom slučaju koji je mogao da dovede do „arbitrarnih zaključaka“ (vidi slučajeve ESLJP-a, [Anheuser-Busch Inc. Protiv Portugalije](#), br. 73049/01, presuda od 11. januara 2007, stav 83; [Beyeler protiv Italije](#), presuda od 5. januara 2000. godine, stav 108; i vidi slučaj Suda [KI122/16](#), podnosilac zahteva *Riza Dembogaj*, presuda od 30. maja 2018, stav 59).
65. Sud, iz svih gore navedenih detalja, u okolnostima konkretnog slučaja, smatra da su podnosioci zahteva jednostavno nezadovoljni rezultatom postupka pred redovnim sudovima. Međutim, njihovo nezadovoljstvo samo po sebi ne može da podstakne argumentirani navod o kršenju osnovnih prava i sloboda zagwarantovanih Ustavom (vidi predmet ESLJP-a [Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske](#), presuda od 26. jula 2005. godine, stav 21).
66. Pored toga, Sud konstatuje da osporena odluka i drugostepena odluka sadrže logično obrazloženje i tačno pojašnjavaju sve tvrdnje podnosioca zahteva (vidi slučajeve ESLJP-a [Ruiz Toria protiv Španije](#), citiran gore, stav 30; [Hiro Balani protiv Španije](#), citiran gore, stav 28).
67. Stoga, Sud zaključuje da su navodi o povredi prava na obrazloženu i razumnu sudsku odluku i pogrešnoj primenu zakona (i) navodi koje spadaju u kategoriju „nepotkrepljenih ili neobrazloženih“ navoda; i kao takvi, ovi navodi podnosioca zahteva su očigledno neosnovani po ustavnim osnovama, kako je definisano u stavu (2) pravila 34. Poslovnika o radu.

II. Navodi u vezi sa doslednošću sudskih odluka

68. Sud primećuje da podnosioci zahteva takođe pokreću navode da i) su odlukama redovnih sudova bili tretirani nejednako u odnosu na druge; ii) kršenje principa pravne sigurnosti kao rezultat kontradiktornih odluka redovnih sudova.
69. Sud prvo naglašava da je načela i kriterijume koje je uspostavio ESLJP, ovaj Sud, tokom razmatranja tvrdnji podnosioca zahteva za povredu načela pravne sigurnosti, kao rezultat kontradiktornih odluka, takođe primenio u svoju sudsku praksu. (Vidi slučajeve Suda [KI87/18](#), podnosilac "*IF Skadeforsikring*", presuda od 27. februara 2019. godine i [KI35/18](#), podnosilac *Bayerische Versicherungsverband*, citirano gore, [KI133/20](#), podnosilac *Raiffeisen Bank J.S.C.*, presuda od 20. marta 2022. godine; [KI78/21](#), podnosilac *Raiffeisen Bank J.S.C.*, presuda od 30. marta 2022. godine, gde je Sud, između ostalog, utvrdio povredu člana 31. Ustava, u odnosu na član 6. EKLJP-a zbog povrede načela pravne sigurnosti, kao rezultat divergencije u sudskoj praksi ESLJP-a).
70. Pozivajući se na utvrđena načela ESLJP-a, Sud podseća da ESLJP koristi tri osnovna kriterijuma da bi utvrdio da li navodna divergencija sudskih odluka predstavlja kršenje člana 6. EKLJP, a koji su definisani na sledeći način: (i) da li postoje „duboke i dugoročne“ razlike u sudskoj praksi; (ii) da li lokalni zakon uspostavlja mehanizme koji mogu da reše takve divergencije; i (iii) da li su ti mehanizmi primenjeni i sa kojim efektom (u ovom kontekstu, vidi slučajeve ESLJP-a, *Beian protiv Rumunije* (br. 1), br. 30658/05, presuda od 6. decembra 2007, stavovi 37-39; *Grkokatolička župa Lupeni i drugi*, br. 76943/11,

presuda od 29. novembra 2016. godine, stavovi 116 - 135, *Iordan Jordanov i drugi protiv Bugarske*, br. 23530/02, presuda od 2. jula 2009. godine, stavovi 49-50; *Nejdet Sahin i Perihan Sahin protiv Turske*, br. 13279/05, presuda od 20. oktobra 2011. godine, stav 53, kao i slučajeve Suda KI29/17 podnosilac *Adem Zhegrova*, rešenje o neprihvatljivosti, od 5. septembra 2017. godine, stav 51; i podnosilac *Gafurr Bytyqi*, rešenje o neprihvatljivosti, od 11. marta 2020. godine, stav 74. i videti takođe slučajeve Suda, KI42/17, sa podnosiocem *Kushtrim Ibraj*, rešenje o neprihvatljivosti od 25. januara 2018. godine stav 39; KI87/17, podnosilac "*IF Skadiforsikring*", gore citiran, stav 67; KI35/18, podnosilac "*Bayerische Versicherungsverband*", gore citiran stav 70).

71. S tim u vezi, Sud podseća na navod podnosioca zahteva da su Vrhovni sud i Apelacioni sud u sličnim slučajevima doneli različite odluke. U prilog ovoj tvrdnji, podnosioci zahteva su podneli Sudu 3 (tri) odluke redovnih sudova, u tri različita slučaja, odnosno dve odluke Osnovnog suda i jednu Apelacionog suda.
72. U okolnostima ovog konkretnog slučaja, Sud podseća da su podnosioci zahteva predali Sudu presudu Osnovnog suda u Mitrovici – ogranak u Vučitrnu [C.br.20/16 od 13. marta 2023. godine], rešenje Osnovnog suda u Prizrenu [C br. 850/2019], kao i presudu [CA, br.1556/2019], međutim iz spisa predmeta proizilazi da podnosioci zahteva nisu predali ostale podneske koji se odnose na ova dva slučaja, za koje su navodili činjeničnu i pravnu povezanost sa njihovim slučajem.
73. Međutim, pozivajući se na slučajeve na koje e poziva podnosilac zahteva, Sud iz gore navedenih presuda primećuje da isti nisu slični slučaju podnosioca zahteva jer je u presudi Osnovnog suda u Mitrovici- ogranak u Vučitrnu [C.br.20/16 od 13. marta 2023. godine] od 13. marta 2023. godine, odobrio je tužbeni zahtev K.P za nadoknadu materijalne i nematerijalne štete, obavezujući Kosovski biro osiguranja da članovima porodice nadoknadi relevantne vrednosti kao naknadu za nematerijalnu štetu. U vezi sa prigovorom Kosovskog biroa osiguranja, uz obrazloženje da je isti zastareo, Osnovni sud u Mitrovici-ogranak u Vučitrnu, je odbio prigovor, na osnovu člana 358. ZOO-a. Presudom [C.br.850/2019] od 26. jula 2023. godine, odlučujući o naknadi nematerijalne štete, odbio je tužbu uz obrazloženje da je podneta posle zakonskog roka, pozivajući se na član 358. ZOO-a. Apelacioni sud je presudom [CA.br.1556/2019] od 19. avgusta 2022. godine odbio žalbu E.H na prvostepenu odluku, kojom je odbijen tužbeni zahtev za naknadu nematerijalne štete jer je isti podnet posle roka utvrđenog članom 358. ZOO-a.
74. Dok u slučaju podnosioca zahteva, Sud podseća da je Osnovni sud delimično usvojio tužbeni zahtev podnosioca zahteva i obavezao je Osiguravajuću kompaniju „Sigma“ da isplati naknadu štete, za duševnu bol zbog gubitka člana porodice, da plati satisfakciju članovima porodice. U vezi prigovora Osiguravajuće kompanije „Sigma“ da je potraživanje zastarelo, Osnovni sud isti odbija iz razloga što na osnovu člana 376. ZOO-a rok počinje da teče od dana kada subjekt ima pravo na tužbu i iznosi 5 godina, te da je u konkretnom slučaju protiv prvostepene odluke Osiguravajuća kompanija „Sigma“ podnela žalbu Apelacionom sudu, navodeći, između ostalog, da je u konkretnom slučaju nastupila zastarelost.. Apelacioni sud usvaja žalbu Osiguravajuće kompanije „Sigma“, a odbija kao neosnovanu žalbu podnosioca zahteva, sa obrazloženjem da je ista zastarela, jer u konkretnom slučaju podnosioci nisu dokazali da su u roku od 3 meseca od kada je krivična predusa postala pravosnažna, a kojim su upućeni u građanski spor, podneli tužbu prvostepenom sudu, kao zakonski uslov u smislu stava 2., člana 371. ZOO-a, kako bi se smatralo da je zastarelost u ovom slučaju prekinuta započinjanjem krivičnog postupka protiv odgovornog lica u saobraćajnoj do njegovog okončanja pravosnažnom presudom.

Vrhovni sud je, nakon revizije koju su podneli podnosioci zahteva, usvojio presudu Apelacionog suda u celini, ocenivši da je u smislu člana 357. tužba zastarela, i da u konkretnom slučaju, član 358. ZOO-a nije primenjiv jer je zastarelost naknade štete vezana za zastarelost krivičnog gonjenja do momenta kada nije doneta pravosnažna odluka u vezi sa krivičnim delom u krivičnom postupku, ali u trenutku kada je o tome odlučeno pravosnažnom odlukom, smatra se da je stranka upoznata sa štetom i uzročnikom štete i od ovog trenutka zastarelost se ceni ocenjuju u skladu sa odredbom člana 357. ZOO-a.

75. S tim u vezi, Sud smatra da je osporena presuda Apelacionog suda i Vrhovnog suda opravdana i da se za tumačenje poslednje pomenutog, u pogledu činjenica koje je podnosilac zahteva podneo na ocenu, ne može reći da je bila arbitrarna, nerazumna ili je mogla uticati na pravično suđenje, već je to jednostavno bilo pitanje tumačenja i sprovođenja zakona (vidi analogno, slučaj KI29/17, podnosilac zahteva *Adem Zhegrova*, gore citiran, stav 57).
76. Podsećajući na obavezu utvrđenu sudskom praksom Suda da podnosioci zahteva moraju da predoče Sudu relevantne argumente u vezi sa činjeničnom i pravnom sličnošću slučajeva za koje navode da su ih redovni sudovi rešili drugačije, što dovodi do kontradiktornih odluka u sudskoj praksi, Sud primećuje da osim dostavljanja dve odluke Osnovnog suda i jedne odluke Apelacionog suda, gde podnosilac zahteva navodi slične činjenične i pravne okolnosti kao one u slučaju podnosioca zahteva, podnosilac zahteva nije uspeo da Sudu iznese dodatne argumente, ili druge slučajeve o kojima je Apelacioni sud odlučio drugačije, i shodno tome da potkrepi svoj navod o povredi pravne sigurnosti, kao rezultat kontradiktornih odluka u redovnim sudovima.
77. Stoga, u svetlu sopstvene sudske prakse, Sud ocenjuje da nije moguće konstatovati postojanje „*dubokih i konstantnih razlika*“ u sudskoj praksi Apelacionog suda koje ugrožavaju načelo pravne sigurnosti, pozivajući se na dve presude Apelacionog suda (vidi, analogno, slučaj KI29/17, podnosilac zahteva *Adem Zhegrova*, citiran gore, stav 53).
78. Stoga, Sud smatra da ni broj presuda predstavljenih kao kontradiktorni, ni način na koji su Apelacioni i Vrhovni sud ocenili i tretirali slučaj podnosioca zahteva ne stvaraju dovoljnu osnovu da se obrazloži navod o povredi principa bezbednosti, kao rezultat kontradiktornih odluka redovnih sudova (vidi slučaj KI29/17, citiran gore, stav 58).

Zaključak

79. Ukratko, Sud konstatuje da su navodi podnosioca zahteva o povredi prava zajemčenih navedenim članovima Ustava očigledno neosnovani, jer su kvalifikovani kao navodi „*nepotkrijepljenih ili nepbrazloženih*“ po ustavnim osnovama.
80. Stoga, Sud zaključuje da se zahtev, u celini, mora proglasiti očigledno neosnovanim i shodno tome neprihvatljivim po ustavnim osnovama, u skladu sa pravilom 34 (2) Poslovnika o radu.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članovima 113.1 i 7. i 116.2. Ustava, u članovima 20. i 47. Zakona i u skladu sa pravilima 34 (2) i 48 (1) (b) Poslovnika o radu, dana 26. novembra 2024. godine, jednoglasno:

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu Republike Kosovo, u skladu sa stavom 4., člana 20. Zakona;
- IV. DA KONSTATUJE da ovo rešenje stupa na snagu danom objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo, u skladu sa stavom 5., člana 20. Zakona.

Sudija izvestilac

Selvete Gërxhaliu Krasniqi

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani

